

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ES A MEGYEI GAZDASÁGI-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilttéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 50 kr
Községeknek, egész évre előfizetve 5 frt.

Hirdetési díjak:

egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.

A társadalomról.

II.

Az egyszerűség elvének kell előtérbe lépni, mert ennek érvényesülése által tehetjük saját magunkra nézve kellemessé — s a közérdekben hasznossá létünket. E szempontból vettük volt bírálat alá „a társadalmat“ lapunk 46-ik számában. Jelenleg egy nem kevésbé fontos tekintetből embertársainkra vonatkozólag kockáztatunk egy néhány futólagosan vetett vonást.

„Le styl est l'homme“ — az irány az ember — mondja egy szellemdús franczia író és ez nem csak az irányra, de a beszédre nézve is áll.

Valamiképen az arcz, a szem a lélek tükre és visszadja mindazokat, melyek a lélekben végbemennek, azonképen reflektálja az irány, a beszéd azt, a mit az ember gondol, érez. Ha a modor, a melyre mai nap-ság oly nagy súlyt fektetnek, kellemes, megnyerő, minek a külső cziczoma, a fény, mely valódi értéket úgy sem képvisel, csak palástól ideig-óráig.

Mikor a róka álarczot látott, nagyon elbámult rajta, csodálta szépségét, nézegette erről is, amarról is, de látva, hogy üres, Aesopus szerint felkiáltott: „Sed cerebrum non habet.“ (Nincsen esze)

Sok társadalmi eszme tulérett; mint mikor hevenyében érlelnék meg valami gyümölcsöt, megkapja a színt, a mázt, de belől minden édessége daczára is nélkülözi a valódi zamatot.

És miképen kell a valódi értékre törekedni?

Ha kerüljük a külső pompát, fényt, az elmét műveljük és társaságban — miként Apor mondja: „In metamorphosis Transylvaniae“ — oda törekedjünk, a hol a régi erdélyi társadalmi élet volt; mikor nem vala emberszólás, hanem igenis vig mulatság és jámbor tréfa, sok jó ötletek, melyek képesek voltak egész társaságot vigan elmulatatni.

Az embereket egy magasabb czélból kell szeretni és nem — mint most — érdekből; igazi barátság és humanizmus kell, hogy jelszava legyen a társadalmi életnek.

„In vino veritas“ mondja a deák, de tény az, hogy a magyart multság közt lehet megismerni. Akkor ereszti szabadon gondolatait, akkor elmélkedik és közöl olyasmit, a melyet komor óráiban hiába várnál.

Tekintsünk vissza a multszázadra: Ha a férfiak egyedül utaztak, — mondja a krónika — rendszeren lóháton mentek. Ha valaki egész családjával utazott, az már valóságos kocszi-expedíciót képezett. A családot társzeker kísérte, megrakva étel, itallal és evő, ivó eszközökkel. Nem azért, hogy legyen mit enniök, mert hiszen a hova mentek, ott szívesen fogadtattak, hanem azért, hogy kedveskedéseikkel annál több örömet okozzanak. Ugyan ki gondolt ilyenkor a toálettire? Uti és házi ruha képezte a podgyászt és lehetett fesztelenül és igazi jó magyar hangulattal mulatni, egyszerűséggel, a mint mondják „komotosan“.

Ha tehát akkor, mikor igazi jó világ volt és nem ismerték az akczis-stemplit, a deficit még csirájában sem volt meg, az egyszerűség jellemezte a magyar ember portáját; mennyivel szükségesebb az a mai korban, mikor a létérti küzdelem a korrupezióig emelkedett.

Az ötvenes években, mikor a jóra való magyar visszahuzódott a nem alkotmányos aerától és társaságokban beszéltek meg a haza sorsát, élénkebb volt a társas szellem családi körökben, mint ma.

Vagy ha még a távolabbi multba megyünk vissza, ha felköltjük emléket a régi táblabirói világnak, midőn még nem voltunk „megfogyva“, hányszor megtörtént, vagy ha szabad úgy mondanunk napirenden voltak azon kedélyes házi multságok, midőn férfiak és nők közönséges házi öltönyben összegyűltek ma itt, holnap ott; egyik bort, másik sódart, a harmadik pulykát vagy süteményt küldött és készen volt a tarisznyás bál. Mindenki azt adott, a mi a háztól kitelt, a cigány ingyen muzsikált, jó vacsora és megtiszteltetés fejében. A multság — magától értetődik, — hogy nem a szürkülő hajnalig tartott, miképen a modern báli tudósításokban olvassuk, hanem kivilágos virradtig, másnap délig. Volt jó kedv kvantum satis, költség ugyyszólva semmi.

De ma már csak emléke létezik, csak mint egy tündérmese él az utódok ajkain. Ma már talán ki sem elégitené a felesigázott igényeket. És ha a vármegye egy-egy központi helyén modern tánczvigalmat ren-

A „Szolnok-Doboka“ tárczája.

Harrison,

az Egyesült-Államok uj elnöke.

Az éjszak-amerikai Egyesült-államok száz éves alkotmányuk értelmében minden négy évben választanak elnököt. Az eredeti intézkedés úgy volt, hogy mindig más-más elnök választassék és senki a magas állást ne viselhesse kétszer egymás után, nehogy a legfőbb állami hatalomnak huzamosb ideig egy kézben maradása valamikép egyeduralom behozatalának megkísérlésére szolgálhasson czélul. S maga Washington, a ki Éjszak-Amerika függetlenségét kivivta s a nagy köztársaságot megalapította, a mint elnökösködésének ideje letelt, a magánéletbe vonult vissza s polgártársainak semmi rábeszélése nem bírhatta rá, hogy hivatalát tovább viselje.

Ez az ujabbb időben megváltozott. A meggyilkolt Lincoln s utóbb Grant tábornok több ízben voltak egymásután a köztársaság elnökei.

Az alkotmány értelmében az elnökválasztás sorsa minden negyedik év november hó első keddjén szokott már eldőlni, noha a voltaképi választás csak ugyanazon év deczember hó első szerdáján történik s a megválasztott elnök csak a következő év márczius hó első hétfőjén foglalja el székét s e naptól kezdve huzza fizetését, mely évenként 50 ezer dollárt teszen.

A választás oly módon történik, hogy van az Unióban összesen 38 állam és 10 territorium, meg a washingtoni kerület. Választásra azonban csak a 38 állam jogosult. De ezek is csak másodfokulag választják az elnököt, azaz választókat

választanak, kik aztán az elnököt választják. — Minden állam annyi elnökválasztót — elector — választ, a hány képviselője és szenátorja együttvéve van, összesen tehát 401-et. Ez elnökválasztók választásán szokott eldőlni az elnökjelöltek sorsa, miután minden electorról tudva van, hogy ki a jelöltje.

A pártok ugyanis már hónapokkal előbb megtartják u. n. konvenziójukat valamely városban s e gyűlésre kétannyi delegátust küldenek, a hány electori szavazat van. Ezeken a konvenziókon állapítják meg a pártprogrammot s nevezik meg jelöltjüket, mire szétoszlának s az egyes államokban közvetlenül a nép választja meg az electorokat.

Ez idén az uralmon levő demokraták Chicagóban tartották meg konvenziójukat június 4-ikén s jelöltül ujra Clevelandot, a mostani elnököt tüzték ki. A republikánusok St.-Luisban gyűltek össze június 9-ikén s itt Harrisonsot nevezték meg jelöltjüknek.

November 6-ikán, az elnökválasztók gyűlésén már kiderült, hogy ujra a republikánus párt van többségben s hogy a demokrata Cleveland nem fog ujra választatni. A republikánusokat, kik oly dicsőséges hadjáratot vívtak a rabszolgaság eltörléseért a déliek ellen, melyekből a demokrata párt az ő sorait toborzza, egy negyedszázadig tartó uralom után a soraikban különösen Grant alatt rendkívül elharapódzott korrupezió buktatta meg. A bukás javukra szolgált. Megtisztították pártjukat a kompromittált és selejtesebb elemektől s most már annyira megerősödve léptek elő, a mint azt sem Amerikában, sem Európában nem képzelték volna, s még hetekkel előbb

is mind itt, mind amott inkább a demokratáknak jószolgatták a győzelmet.

Harrison tehát, noha forma szerint csak még egy hó mulva lesz elnökül megválasztva s ettől számítva csak négy hónapra költözik be a „fehér házba“, — miután az electorok mintegy 35 szavazattöbbséggel mellette nyilatkoznak — már ma is az Egyesült-államok uj elnökének tekinthető.

Harrison Benjamin, a leendő elnök, régi éjszakamerikai családból származik. Ős atyja, a kit szintén Benjaminsnak hívtak, egyike volt a „haza atyáinak“, vagyis azoknak a férfiaknak, a kik az éjszakamerikai Egyesült-Államok függetlenségi nyilatkozatát ezelőtt száz évvel aláírták. Nagyatya, Harrison Vilmos Henrik pedig az Uniónak 9-ik elnöke volt.

1833. augusztus 20-ikán North-Rendben született, Oxfordban végezte tanulmányait, melyek végeztével Cincinatiba ment a jogi és államtudományi fakultásra.

Még mielőtt nagykorúvá lett nőül vette Scot Maryt, egy oxfordi lelkész leányát, kivel kötött házasságából egy fia és egy leánya származott, a kik már szintén családot alapítottak. 1854-ben Indianopolisban telepedett le s csakhamar szerepet kezdett játszani, mint republikánuspárti kitűnő szónok. A főtörvényszékhez előadónak választották, de a mellett egy ügyvéddel társaságban ügyvédi irodát is tartott, mely a kezdetben igen szegény anyagi viszonyok közt vergődő, de szorgalmas és rendkívüli becsületességéről ismert embernek szépecskén jövedelmezett.

A fölszabadítási harcz kitörésekor ő is beállt az Unió seregébe s daczára, hogy nem készült erre a pályára, rohamosan haladt elő s még

deznak, mit találunk ott: divatos vendégkoszorút, versenyző közönséget. De vajjon szellemmel, kedélyességgel, egyszerűséggel? Nem; toalettal. Mi képezi a nyilvános mulatságokban a közbeszéd tárgyát, elmésség, jó ötlet, tréfa? Nem, — kritika, ember-szólás.

Z—S.

Körjegyző egyleti közgyűlés.

A szolnok-Dobokavármegyei községi és körjegyzői egylet f. év november hó 22-én, Deésen, a vármegyeház tanácskozási nagytermében tartotta meg tisztújító közgyűlését, mely alkalommal megválasztattak:

Diszelnökül: Báró Bánffy Dezső főispán ur ő Méltósága; tiszteletbeli elnök: Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán; tiszteletbeli alelnök: Báró Diószegi Géza vármegyei főjegyző; tiszteletbeli tagokul: a vármegyei aljegyzők, a hét járási főszolgabíró és szolgabírák.

Működő tisztségviselőikül: Elnök: Molnos Elek; alelnök: Szász Dániel; jegyző: Kovács Jenő; aljegyző: ifj. Rácz László; pénztárnok: Bárdi Zsigmond; választmányi tagokul: Farkas Ferencz, Miku György, Csathó Árpád, Márkovits József, Budai Mihály, Bokros István, Bartha István, Kabdebó Miklós, Timoffy Gyula, ifj. Bodor Sándor, Bulbuk Tivadar, báró Diószegi Béla, Vékony Károly és Simon Ödön.

Az országos körjegyzői egyletbe ezen vármegyei egylet képviselőül: Molnos Elek és Kovács Jenő.

Tárgyaltattak továbbá az alapszabályok 4-ik §-ában előírt azon cél végrehajtásának eszközei, melyek szerint a községi közigazgatás fejlesztése és a körjegyzők ügyködéseihez beosztott teendők szabályos, egyöntetűségbe való hozatala elérhető lenne. E végből a vármegye három kerületre osztott fel, s mindenik kerületre külön vándorbizottság kiküldése lett elhatározva, oly feltétellel, hogy a bizottságok körutazásaikat (minden évben) a nyári hónapokban lesznek kötelesek teljesíteni; működésükre szolgáló utasításukat, s egyáltalában eme hatáskörük kiterjedését a választmány utasítottat megállapítani.

Ezen kerületek és kerületi bizottságok következőleg lettek megállapítva, illetőleg megválasztva:

I. A bethleni, m.-láposi és kékesi járásokból alakított kerületre: bizottsági elnök Molnos Elek, b. tagok: Bartha István és ifj. Bodor S.

II. A deési és szamosújvári járásokból alakított kerületre: bizottsági elnök: Kovács Jenő, b. tagok Kiss Sándor és Vékony Károly.

nem volt harmincz éves, mikor osztálytábornoki ranggal visszatért előbbi lakóhelyére s folytatta az ügyvédkedést. 1881-ben az Unió szenátorává választatván, azóta jelentékeny szerepet vitt a közügyekben.

Megválasztásától pártja sokat remél, mert széles látkörű, igen munkabíró s kifogástalan jellemű embernek ismerik. Vele együtt Amerikában újra a védvamos rendszer lép életbe, mely még inkább halmozni fogja az Uniónak ugyis tulsokra szaporodott jövedelmeit.

Czélnak kijelenti, mely felé törekedni akar, a többi közt az egyenes adók leszállítását, a mi az állam nagy jövedelmei fölöslege mellett nem is nehéz dolog a boldog új világban, melyre e tekintetben a vén Európa államainak irigykedve kell tekinteniök; továbbá a külföldről behozott iparcikkre a határvámok fölemelését, hogy a belföldi termékek és gyártmányok annál biztosabb kelendősegre találjanak. A még parlagi területeknek a mezőgazdaság számára leendő meghódítását, hogy még olcsóbbakká váljanak a legszükségesebb élelmi szerek; a kereskedelmi hajózásnak, a csatornáknak olynemű fejlesztését, hogy az Egyesült-államok fölös gabonája még kisebb költséggel s még gyorsabban legyen szállítható Európa piacaira s más oly intézkedéseket, melyek a gazdasági téren nyílt hadüzenetnek tekinthetők világgrészünk, sőt az egész világ nyerstermelő országai ellen, lenyomván azok termékének árát s még nehezebbé tévén azok haszonnal való értékesítését.

Ezekből is látható, mily közről érdekl az éjszakamerikai elnökválasztás a mi hazánkat is.

III. A csáki-gorbói és nagyilondai járásokból alakított kerületre: bizottsági elnök Csathó Árpád, b. tagok: Bárdi Zsigmond és Topán Miklós.

A most megtartott közgyűlésről — bár elég kedvezőnek jelezhető látogatottsága dacára is — igen számos egyleti tag maradt ki; ez indokból utasítva lett a választmány egy — az alapszabályok módosítására szolgáló — javaslat előterjesztésére, mely az igazolatlanul kimaradó rendes- és választmányi tagokra, az egylet pénztára javára fordítandó, mérsékelt bírságolások alkalmazhatására szolgáljon alapul.

Nem kis meglepetésben részesítették a közgyűlést ifj. Rácz László és Somai Illés rendes tagok, kik abbéli nemes szándékukat jelentették be, hogy az egyletbe 20—20 frt díjfizetés mellett alapító tagokul kívánnak belépni. Ezen urak az első alapítók, s mint ilyenek vannak feljegyezve dicsőretre nem szoruló és követésre méltó tettük által.

Végül a közgyűlés egy bizottságot küldött ki saját kebeléből a végett, hogy az egylet nevében méltóságos báró Bánffy Dezső vármegyei főispán és nagyságos Szarvadi Pál kir. tanácsos vármegyei alispán urnál tisztelegjen, s az egylet működésére, nagyon is szükségesnek érzett pártfogásukat kérje.

Ezen bizottság Molnos Elek egyl. elnök vezetése alatt küldetésében azonnal el is járván, mindkét helyen biztató s igen szívélyes fogadtatásban részesült; különösen a báró főispán ur ő Méltósága fejezte ki az egyesülés iránti örömet; kijelentette, hogy az egylet működését figyelemmel kísérendi, s annak helyes irányu céljait, működéseit mindég részesíteni fogja pártfogásában.

E tisztelegő bizottság által a közgyűlés tagjainak megvitt s ezen biztatón szíves fogadtatások eredménye okozta a legnagyobb lelkesedést, mert biztositékát látja az egylet annak, hogy jövőre nem fog találkozni a tétlenség és közönynek hódoló egyetlen körjegyző sem, ki az egylet érdekeit elősegíteni ne kívánná, s a minden egyes tagra egyenlően hármló kötelezettségeket szívesen ne tejesitené.

J—ő.

VEGYESEK.

— Szolnok-Dobokavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését f. hó 15-én d. u. 1/2 órákor fogja megtartani.

— Megyénk törvényhatósági bizottságának e hó 15-ikére egybehívott rendkívüli közgyűlése tárgysorozatát mai számunk hivatalos rovata hozza.

— Műkedveio színi előadás lesz e hó 14-én, mely alkalomra „Szerelem és örökség” és a „Jól őrzött kis leány” című jeles vígjátékokat adják elő.

— Voith Gergely szeszyártelepén épült gőz- és kádfürdő — mely az újabb rendszer szerint czélszerűen berendezve s a kényelem minden igényeinek megfelelőleg felszerelve van — a tegnapi napon megnyitva adatott át a közönség használatára. A tulajdonos ez intézete által nemcsak a városi, de a vidéki közönségnek is — a közegészséget illetőleg — nagyon hasznos szolgálatot tett. Ajánljuk a közönség pártolásába.

— A városunkban uralkodó toroklobos és himlő járvány következtében a hatóság a helybeli összes iskolákban a tanítást három hétre beszüntette. E hét folyamán különben csakis két haláleset volt az uralkodó járványban, egy tizenöt és egy két éves gyermek halálozván meg.

— Gazdasági egyletünk módosított s az illető miniszter által jóváhagyott alapszabályai értelmében a gazdaszat különböző ágainak miveltetésére újabb eszközöket s precisebb eljárási módokat hozott be, s e mellett még a legigénytelenebb gazdának is tért nyit ez érdekekben a közjó előmozdítására munkálni. Az erre vezető alapszabályok közlését lapunk mai számában megkezdve, ajánljuk annak tanulmányozását megyénk gazdáinak figyelmébe.

— Körjegyzői egylet. A csáki-gorbói járásbeli körjegyzők november 18-án alakuló gyűlést tartottak, mely alkalommal az egylet tiszteletbeli elnökévé Vállya Ferencz csáki-gorbói főszolgabíró, rendes elnöknek Csathó Árpád oszvalyi, alelnöknek Topán Miklós cserneki, jegyzőnek Turman Andor nagy-krisztolci és pénztárnoknak Papp János zálhalkjegyzők választattak meg.

— Értesítés. A deési iparos ifjak önképző és betegsegélyző egyletének f. évi november hó

25-ikére kitűzött közgyűlése az alapszabályok 10. §-a értelmében ujjolag f. év deszember hó 16-ának d. u. 3 órájára tűzetik ki, melyre az egyleti alapító-, pártoló- és rendes tagokat azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint ezen alkalommal — tekintet nélkül a jelenlevő tagok számára — a közgyűlés meg fog tartatni. Deés, 1888. november hó 29-én. — Krémer Sámuel, elnök.

— Hymen. Márkovics Sándor Beszterce-Naszódmege szálvai körjegyző ma — december 2-án — tartja esküvőjét Egri Ilonával, Egri István bálványos-váraljai ref. kántortanító kedves leányával. Boldogság kísérje frigyöket!

— A regale-viták alkalmából Jókai Mór a következő adomát beszélt el: „Nyáry Páltól halottam — ugymond — 1849-ben. Az 1848-iki rendi országgyűlés a pesti márcziusi forradalmi napok után en bloc elfogadta az urbériség megszüntetését: az ujon alakítandó népképviselői törvényhozársra utalva ez ügynek rendezését. Az első magyar felelős miniszterium megalakult; Deák Ferencz lett igazságügyminiszter. Legelső feladatul jutott neki az urbériség megszüntetéséről szóló törvényczikk megalkotása. Deák azt kérdezte a minisztertanácsban: „Bele vannak-e ebbe értve a kisebb királyi haszonvételek is?” A miniszterek egymás szemébe néztek. Kossuth azt mondta: „En azt hiszem, hogy azok is bele vannak értve.” Szemere azt mondta: „En nem képzelem, hogy azok is odatartoznának.” Széchenyi drasztikus mosollyal mondá: „Meg kell kérdezni a pesti diákokat, azok bizonyosan tudják: ők teszik az indítványt.” Klauzál szelid rezignációval fejezte ki véleményét: „Azt a te bölcességed fogja legjobban megoldani.” — No most ti épen úgy tesztek velem, mint a mantuai főhadparancsnok tett a hadsegédével, — szólt erre Deák. — Odahivatta magához, hogy napiparancsot fog neki diktálni. Irja ön „Napiparancs”. — Leirta ön! Folytassa. „Napiparancs. Mantua, február 16-án”. — No a többit ugyis tudja ön: nekem a wachparádra kell mennem. A kollegák nevettek az adomán; de ezzel Deák Ferenczen nem volt segítve. „Már most még sem tudom, hogy mi a minisztertanács véleménye a regalék felől?” Ekkor megszólalt a jó becsületes Mészáros Lászlár. „Ejh! Hagyjuk meg a szegény táblabíráknak legalább a veszett fajszenek a nyelét.” Ime most a veszett fejszenek a nyeléért kétszázharmincz milliót kínálnak nekik. Pedig csak Mészáros Lászlár bohommáján múlt, hogy a fejszenek a nyele fejszéstül el nem uszott.

— Talált tárgy. A deési olvasóköri helyiségében egy pár 7 frt becsértékű arany függőről kiállított zálogjegy találatott; tulajdonossa átveheti a rendőrségnél.

— A nagy közönség nem ismerve a postai szabályokat, az esetben, ha kézhez nem juttatott küldemények visszaérkeznek, rendesen vonakodik azokat kiváltani. A posta-igazgatóság figyelmezteti most az illetőket, hogy minden visszaérkezett kocsi-postai küldeményt rendes módon visszaadnak a feladónak. Ez köteles a díjak lefizetése mellett két héten belül átvenni a csomagot, különben a rendőrség kényszer útján juttatja kezéhez.

— A képviselőházban a regale-javaslat részletes tárgyalása végtelen hosszúnak ígérkezik. A városokról folyt a sok szó — hiába: a miniszterelnök egyetlen módosítást sem fogadott el. Pedig Horváth Lajos és horváth Boldizsár is nyújtottak be módosításokat; az előbbi az iránt, hogy a törvényhatósági és rendezett tanácsú városok kártalanítási alapjául az 1884—1888. évi zárszámadások szolgáljanak, s hogy a kezelési költségek czimén csak 5 százalékot vonjanak le. Ez indítvány elvetetett. Horváth Boldizsár lendületes beszédben indokolta azon módosítást, hogy a városokban kártalanítási alapul a zárszámadásokon kívül azon jövedelem is szolgáljon, a melyet az italmérségi jog gyakorlásából egyes polgárok huztak.

— A gyáralapítás egész lendületet kezd venni a vidéken. Marosvásárhelyen a birtokosok értekezlete rokonszenvéseu fogadta a cukorgyár tervét. Komolyan kezdtek a dologba Nagyváradon is, hol kettős terv van szóban. Hogy a városban cukorfinomító, a megyében pedig nyers rápaczukort termelő gyárt akarnak alapítani. Bottfalván, Erdélyben, egy magán-vállalkozás van létesülőben. A „Czell Frigyes és fiai” brassói nagyczég akar cukorgyárat alapítani s már meg is tette az előkészítő lépéseket. Gyulafalva néven Háromszékmegyében is létesült egy nagy új ipartelep. Zathureczky Gyula erdősegeinek kihasználási jogát ugyanis Horn Dávid budapesti nagykereskedő vette meg s 120,000 frt költséggel fűrészgárat épített az erdőben. Az új gyár általában áldás lesz a munka-kereső népnek. Jövő évre második fűrészgár építése is van tervben, az erdő másik részén. Az új gyár egész felszerelése itthon készült.

— A magyar gazdák hadsereg ellátási szövetkezete a komáromi vár helyőrsége részére 5000 mmázsa s a bécsi helyőrség részére 3000 mmázsa

rozsrá és zabra kapott megrendelést. A szállítást december és január hónapban kell teljesíteni.

— **Gyászhir.** „Alóírtak a maguk-, több közeli és távoli rokonok nevében mély fájdalomtól dúlt kebellet jelentik a jó, gondos apa és nagy-apa Vajai id. Musnai Miklós birtokos életének 75-ik, özvegyiségének 2-ik évében, félévi szenvedés után, f. hó 29-en déli 12 órakor, tüdőgümőkór és végelgyengülés következtében történt kimúltát. A megboldogult hült tetemei f. évi december 2-án d. u. 2 órakor, az ev. ref. egyház szertartása szerint a kakashegyi házánál tartandó halotti gyászbeszéd után a nagytemetői családi sírboltba fognak elhelyeztetni, mely végtiszteletre minden rokon és jóbarát szomorúan meghívatik. Áldott legyen emléke! Deés, 1888. november 29. Musnai Juliánna, mint leánya és férje: Pap Ferencz. Musnai Miklós törvényszéki díjnok, mint fia. Musnai Anna, mint leánya és férje: Békéssy József kir. törvényszéki telekkvi kiadó és gyermekei: Anna, Giza és Emma. Musnai Róza, mint hajadon leánya. Musnai Katinka, mint leánya és férje: kisborosnyói Tompa Ádám kir. törvényszéki iktató és gyermekei. Özv. Kis Károlyné szül. Musnai József tómpai ev. ref. papné, mint az elhunyt egyetlen testvére és leánya: Kis Róza. Musnai Károly szász-czegői ev. ref. esperes, mint az elhunyt öcsésének gyermeke és ennek nővére: özv. Maksai Miklósné szül. Musnai Eszter. Musnai Kálmán, neje és gyermekei. Szabó Sámuel kolozsvári egyetemi tanár, mint legközebbi rokon.”

Apró hírek. Az udvari gyász miatt elmaradó ünnepélyek és vigalmak után nagy a busulás Bécs iparos és kereskedői köreiben s nem hiába, mert vagy két millió forintba becsülik a különböző megrendelések visszavonásából származó veszteséget. **A torontali közművelődési egylet** ingyenes magyar nyelvi tanfolyamot rendez. — **A háromszéki vasút** építésének ügye közel jutott a megoldáshoz, miután Baross Gábor közlekedésügyi miniszter egy a megyéhez intézett leiratban jelentékeny államsegélyt ígért s a közmunka-alap és pótdadó igénybevételét is hajlandónak nyilatkozott megengedni. — **Sóos Gábor** hajdunánási ügyvéd s volt orsz. képviselő, 80,000 frtot adományozott. A debreczeni ref. főiskolának ötven-ezer frtot, a hajdunánási ref. egyháznak pedig harmincezer frtot. — **A dunai Vaskapu** szabályozásáról szóló törvényjavaslatot a kormány rövid idő múlva előterjeszti a képviselőházhoz; a szabályozási munka megkezdését jövő augusztusra tervezik s a sziklarobbantásokat állami közegek fogják végezni. — **Görgényből** írják, hogy a trónörökös tervezett újabb vadászkirándulása végleg elmarad. — **A debreczeni főiskola** ifjúsága december 9-én Csokonai ünnepélyt rendez szavaltokkal, zenei és énekelőadásokkal. — **A bihar-megyei birtokosok** közül vagy százan jelentek meg a cukorgyár alapítása tárgyában egybehívott értekezletre. — **Szentpétervárról** azt jelentik, hogy a cárné még mindig betege a borkii katasztrófának. Keze, mely komoly sérülést szenvedett, már meggyógyult ugyan, de a katasztrófa rendkívüli benyomást tett a cárné kedélyére, mely azóta sem nyerte vissza nyugalmát. — **Vilmos** német császár a német birodalmi gyűlés elnökségének hétfői fogadásánál örömet fejezte ki, hogy épen a megválasztottak jutottak az elnökségbe. — **A boidog Belgium** már szintén belejutott az általános áramlatba; fegyverkezik s a kormány fél millió frankot kér rendkívüli katonai kiadásokra. — **Szóniában** fényesen megünnepelték a slivniczai győzelem évfordulóját, a tisztek lakomájánál Ferdinánd fejedelem is jelen volt s üdvözlő táviratot küldtek Battenberg Sándor hercegnek, kinek távirati válaszát a fejedelem olvasta fel a tisztek előtt. — **A pestmegyei gazdasági egylet** közgyűlést tartott Földváry Mihály alispán elnöklése alatt. Az egyletnek jelenleg 554 tagja és 20,590 frtnyi vagyona van; a jövő évre 3935 frt bevétel és 2250 frt kiadás van előirányozva. — **A nagy kölcsön-konverzió** végrehajtását a vállalkozó konzorcium újév után kezdi meg. — **Jótekonny bazár** volt Nagyszebenben. A vöröskereszt ottani fiókjá rendezte s a vállalkozás minden tekintetben sikerült. Az est 1300 frtot jövedelmezett. — **Trencsénmegye** közgyűlése kimondta, hogy a megye területén iparosok és kereskedők kötelesek magyar cégétáblát használni. — **Az osztrák képviselőházban** újabb nagy antiszemita vitára készülnek, egy a zsidó-hitközségi jogviszonyokról szóló törvényjavaslat alkalmából. — **Az örök béke** eszméje már a francia nők körében is mozgalom forrásává lett. Párisban női liga alakult, mely propagandát akar csinálni a világ női közt. — **Roppant hóvihár** dühöngött az atlanti óceán amerikai partjai mentén, hasonló a márciusi pusztító orkánhoz. Sok hajó elmerült, a szárazföldön pedig a hófúvások miatt a vasúti közlekedés megakadt, a távirdai összeköttetés meg van szakítva. A kár igen nagy. — **Athénből** Telfy Iván ősz tudósunk azt írja, hogy ott nagy a hiány, fűteni kell; Braunschweighből pedig azt je-

lentik, hogy nyáriás zivatar volt ott s a villám lecsapott a templomokba, melyeknek tornyai tetemesen megsérültek.

KÖZGAZDASÁG.

A szolnok-dobokavármegyei gazdasági egylet alapszabályai.

Az egyesület czíme és pecsétje.

1. § Az egyesület czíme: „Szolnok-Dobokavármegyei Gazdasági Egylet.”
2. §. Az egyesületnek egy pecsétnyomója és egy bélyegzője van, melyek elsője levélborítékoknál, utóbbi pedig hivatalos okmányok lebélyegzésére használandó.

Pecsétnyomó felirata köriratban: „Szolnok-Dobokamegyei Gazdasági Egylet Deésen, 1887.” közepén egy eke.

Bélyegző felirata: „Szolnok-Dobokamegyei Gazdasági Egylet.”

Az egyesület székhelye és területköre.

3. §. Az egyesület székhelye: Deés; terület köre: Szolnok-Dobokavármegye.
4. §. Az egyesület célja: általában a hazai, különösen pedig Szolnok-Dobokavármegye földmiveléssel foglalkozó néposztályának szellemi művelődését és anyagi jólétét előmozdítani; nevezetesen céljául tűzte ki: a közművelődést és a mezőgazdasági szakértelmet fejleszteni, a földmivelés érdekeit a kormány és törvényhozás irányában képviselni; a hatósági közegeket szakvéleménnyel és felvilágosítással támogatni, a közigazdaság körül mutatkozó hiányokat és akadályokat megszüntetni és ezek elhárítására vonatkozó intézkedéseket indítványozni; felmerülő fontos szakkérdések tekintetében véleményes jelentéseket, szakértekezéseket a kormány elé terjeszteni, helyeseknek felismert intézményeket, vagy újításokat támogatni. Külföldön tapasztalt haladásokat figyelemmel kísérni s azok tanulmányozására kiküldött honfiakat segíyezni; a föld hitelét emelni s a gazdának a tőkét az egyesület által könnyebben és olcsóbban hozzáférhetővé tenni. A termények elárusításának lehetőségét fokozni és a belföldi termények a külföldiekkel való versenyképességét folyton emelni; a gazdákat minél okoszerűbb földmivelésre serkenteni, végre a mezei gazdaságat kifejtésére biztos és eredménydus, az állattenyésztés, nemkülönben a gyümölcs, hasznos és diszkertészetnek irányt adni és érdekeit előmozdítani.

Az egyesület eszközei.

5. §. Az eszközök, melyekkel az egyesület kitűzött céljai elérésére törekszik, következők: A tagok ösztönte buzgalma, alsóbb földmives iskolák felállításának eszközzése; egyesületi tárgyalások, kölcsönös érintkezés és eszmecsere, szakirodalmi közlönyök, iratok és könyvek általi eszmetérjesztés és a korral való haladásra buzdítás, mely végből kizárólag Szolnok-Dobokavármegye területére szorítkozva, fiók-egyleteket, olvasóköroket alapít, felolvasásokat rendez, pályakérdéseket kitűz és jutalmaz.

Korontként gazdasági kiállítások rendezése, kísérletekre és üzleti reformok meghonosítására telepeket állít fel.

Terménycsarnokok felállítása, hol a mezei iparnak termelvényei, különösen pedig a gabona biztosan elárusíthatók.

A mezei ipar belterjességének előmozdítására, a föld hitelének emelésére, a mezőgazdák és munkások anyagi segíyezésére célzó intézmények u. m. a kölcsönösség és részvények elvére fektetett tűz- és jégkár elleni biztosító társulatok, a társulás elvén alapuló földhitel egyletek, gépheszerezési, javítási, pincze- és egyéb közigazdasági szövetkezetek kezdeményezése és támogatása, sőt esetleg az egyesület általi felállítása.

(Folyt. köv.)

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokavármegye főispánja.

Szám: 1335—1888.

1—3

Pályázati hirdetmény.

Szamosujvár tisztikarának hat éves megbízatása f. év végével lejárván, az 1886. XXII-ik

t.-cz. 69. §. harmadik bekezdése értelmében nevezett rendezett tanácsu városnál rendszeresített rendőrkapitányi állás általam mint főispán által lesz élethossziglani kinevezés útján betöltendő.

Felhivatnak tehát mindazok, ki a Szamosujvár rendezett tanácsu város rendőrkapitányi — évi 700 frt fizetés s 200 frt lakbérrel javadalma-zott és nyugdíjigénnyel bíró állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, képzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi magaviseletüket kitüntető bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat f. évi **december hó 18-ig** alólirhoz nyújt-sák be.

Deés, 1888. november 21-én.

B. Bánffy, s. k. főispán.

Szolnok-Dobokavármegye alispánjától.
15,750. számhoz. Alispáni.

Valamennyi törvényhatósági bizottsági tag úrnak!

Főispán úr ő méltóságának f. hó 21-ik napjáról 1336. sz. a. kelt megbízása folytán a vármegye törvényhatósági bizottságát **1888. évi december hó 15-ik napjának d. e. 10 órájára** rendkívüli közgyűlésre összehívtam.

E rendkívüli közgyűlés tárgyai a következők:

I. A törvényhatósági bizottság választott tagjai sorában időközben megüresedett helyek betöltése iránti jelentés.

II. Szamosujvár sz. kir. r. t. város képviselő testületéből a folyó év végével kilépendő képviselők helyeinek betöltése végett választási elnök kiküldése.

III. Bárány Bánffy László szamosujvári és Berzenczei Miklós nagyilondai járási főszolgabíráknak kölcsönös áthelyeztetésük iránti folyamodványuk.

IV. Kovács László szolgabírónak fegyelmi úton történt megbüntetését tudato alispáni jelentés.

V. Az állandó választmány előterjesztései és pedig:

1. Deés rendezett tanácsu város szervezeti szabályrendelete.

2. Ugyanannak a köztemetők rendezése iránti szabályrendelete.

3. Ugyanazon város képviselő testületének Simon Gyula városi gazda megjutalmazása iránti határozata.

4. Ugyanannak a Csákány Dániel volt városi irnokot terhelő követelés biztosítására lekötött ingatlanok visszabocsátása iránti határozata.

5. Kápolnok-Monostor és Russor községek képviselő testületeinek az előjárókat terhelő adóbehajtási költségterítményeknek a községi pénztárakból való fedezése iránti határozataik.

6. A szépkenyerű-szentmártoni körjegyzői választás ellen a választók és Tankó Imre n.-devecseri lakos által közbevetett felebbezések.

7. Hoprik Frigyes volt Szék városi rendőrkapitánynak nyugdíjaztatása iránti kérelmére hozott képviselő testületi határozat elleni felebbezése.

8. Semesnye község képviselő testületének a Marosán János volt községi bíró által el nem számolt 50 frt 24 kr. törlése iránti határozata

9. Deés r. t. város és több község 1889. évi költségvetési előirányzata.

10. Hontvármegye közönségének a tűzkár elleni biztosítással foglalkozó társulatoknak a tűzrendészet kezelésével járó költségekhez való hozzájárulásra törvényhozásilag köteleztetés iránti felirata.

11. A szamosvölgyi vasút részvénytársaságnak a deés-zilahai vasút kiépítésére kibocsátott tőzsrészvényekből 200,000 forint értéknek a vármegye közönsége által leendő megvásárlása iránti folyamodványa.

Miről oly felkéréssel értesitem, hogy ezen vármegye bizottsági rendkívüli közgyűlésben résztveendő, a vármegye székházának tanácskozási termében a fennirt időben megjelenni sziveskedjék.

Deésen, 1888. évi november hó 24-én.

Szarvadi Pál, kir. tan.-alispán.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

7781—1888. fszb. sz. (275)1—3

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött, 150 frt fizetés, 50 frt lakbér javadalmazással összekötött szász-uj-ósi körjegyzői segédi állomás üresedésbe jöven, annak betöltése céljából pályázatot nyitok.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy honosságuk, nyelvismeretük- és eddigi alkalmaztatásukról szóló bizonyítványaikkal felszerelt folyamodványaikat folyó évi december hó 24-ik napjának d. e. 11 órájáig hozzám annál bizonyosabban adják bé, mivel a kitűzött időn túl beadottak figyelembe vétetni nem fognak.

Kékes, 1888. november 21-én.

Kékesi járás főszolgabírája:

Nagy Lajos, főszolgabíró.

Szám: 6369—1888. polg. (276)1—3

Csödhirdetmény.

A deési kir. törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy néhai fogarasi Lészai László deési lakos hagyatéka ellen, ennek bárhol találató ingó- és Horvát-Szlavonország kivételével a magyar állam területén lévő ingatlan javaira a csőd megnyitott.

Csödbiztosul Pap Farkas kir. törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Bónis Árpád, helyettes tömeggondnokul dr. Farkas János deési ügyvédek neveztek ki; felhívtnak mindazok, kik az általános csödtömeg ellen mint hitelezők igényt támaszthatni vélnek, hogy ebbeli igényeiket 1888. évi december 31-éig bezárólag, mint a követelések bejelentésére kitűzött hatánapig, ezen kir. törvényszéknél az 1889. január 28. napjára d. e. 10 órára a csödbiztos hivatalos helyiségébe kitűzött felszámolási tárgyalás hatánapján leendő megállapítás s osztályozás végett az 1881. évi XVII. t.-czikben kijelölt joghátrányok terhe mellett a csödtömeg ellen az idézett törvény 126—129-ik §§-aiban foglalt rendeletei szerint az esetben is bejelentés, ha igényeik tekintetében külön per volna folyamatban; felhívtnak továbbá a zálog és megtartási joggal bíró hitelezők, hogy az általuk szerzett jogot a tömeggondnoknak jelentsék be, s az általuk birt dolgokat a tömeggondnok felhívására megbeszélés végett mutassák fel.

Azok, a kiket elkülönítési, visszakövetelési vagy külön kielégítési jog illet figyelmeztetnek, hogy a mennyiben jogaikat nem érvényesítik, azok a csödtömeg értékesítését és felosztását gátolni nem fogják.

Végre a csödhitelezők felhívtnak hogy 1889. évi január 31-én, mint e célra kitűzött hatánapon, d. e. 10 órakor, a csödbiztos helyiségében a csödválasztmány megválasztása végett a hitelezői minőségüket igazoló okiratokkal ellátva jelenjenek meg.

A kir. törvényszék mint csödbíróságnak 1888. évi november hó 22-én tartott üléséből.

Bárany Lukács, Weér György,
h. kir. törvszéki elnök. jegyző.

Szám: 271—1888. (277)1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a deési kir. járásbíróság 2609—1888. számú végzése által gróf Kornis és Betegh cég végrehajtató javára Bíró István ellen 412 frt tőke, ennek 1888. évi június hó 6. napjától számítandó

6% kamatai és eddig összesen 36 frt 59 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 500 frtra becsült 2 drb 3—3 éves paripa csikó, 1 drb 1 1/2 éves kanca csikó és 2 drb hámos kanczából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2713—1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Monostorszegen leendő eszközölésére 1888-ik év december hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §. értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Kelt Deésen, 1888. évi november hó 29-ik napján.

B. Pöllnitz Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

MEGJELENT

s Eperjesy István könyvtáros által kapható:

„VISSZAEMLEKEZÉSEK“

1830—1850.

Irta: Kovács Samu.

Ára 1 forint.

Ezen visszaemlékezések egy oly korra vezetnek vissza, — mondja a szerző az előszóban — midőn mind szellemi, mind anyagi tekintetben napjainktól egészen eltérő elveket követtek, törekvéseket ismertek és vágyakat ápoltak. Saját élményei, tapasztalatai és ténykedései emléket költi fel e nagy korszak tördelt rajzainak most ragyogó, majd sötét, de mindig nagyjelentőségű keretében. Felkeresi visszaemlékezései halvány fényénél a nemzeti közszellem fejlődésének első kezdetét; tárgyalja az érvényre emelkedett szabad eszmék forrongó küzdelmeit; elkíséri, ott van az ezekért folytatott harcokban és a nagy nemzeti bukás sirhantján egy szebb, egy boldogabb jövőnek vigasztaló reményével, törhetlen hitével áll meg.

Ezen műre vonatkozólag írja a komoly „Pesti Napló“ hazánk e nagytekinélyű lapja: „Egy tiztves kis kötet jelent meg Deésen Kovács Samunak tollából. Eleven, érdekes visszaemlékezések, élvezhető formába öntve s a mennyiben mindaz, a mit benne összehordva látunk, egyrészt a szerző saját s impressiókban hiven megőrzött emléke, másrészt a nemzeti közszellem fejlődésének kezdetéből vett számos érdekes adat és így a helyinél tágabb körű érdeklődésre is számot tarthat. Az érdekes kis kötetből közlünk két fejezetet.“ (VII, XI.)

Szamosvölgyi vasut részvénytársaság,
4480. szám. (273)2—2

Pályázati hirdetmény.

A szamosvölgyi vasutnál egy pályafelvigyázói állás pályázat útján betöltendő.

Pályázónak magyar honpolgárnak kell lenni, 35 évnél öregebb nem lehet, azonkívül ép egészséggű és elég erősnek, az elszámolásban megfelelően jártasnak kell lennie s kell, hogy az építési szakmában vágó valamely mesterséget (ács, kőmives stb) tanult legyen, vagy beigazolando, hogy a pályafelvigyázói teendőkből való jártasságot valamely vasutnál már elsajátította.

A felvett pályafelvigyázónak évi fizetése 500 frt, lakbér 60 frt esetleg természetbeni lakás.

Egy évi megfelelő szolgálat után véglegesítettik.

A bizonyítványokkal felszerelendő folyamodványok legkésőbb 1888. évi december hó végéig alólirott üzletigazgatósághoz beterjesztendő.

Deés, 1888. november hó 22.

A szamosvölgyi vasut
részvénytársaság igazgatósága.

Birtok eladás.

Deésen a Felső-Kodor utcában 92. szám alatti

HÁZAS TELEK

regálé és faizási joggal, künn a határon 9 becs hold 606 ölszántó és kaszálló

örök áron eladó.

Értekezhetni helyt Tek. Demeter Bélával, Kis-Jenőben Tek. Szőnyi Elekkel. (266)3—3

Kis-Jenőben az összes birtokosági regálé, december 1-én árverezés útján kiadó. Értekezhetni: Szőnyi Elekkel Kis-Jenőben.

KIADÓ VENDÉGLŐ.

Bethlenben (Szolnok-Dobokamegye)

A GRÓF BETHLEN KÁROLY-FÉLE NAGYVENDÉGLŐ

(274)2--3

az 1889-ik év április hava 24-ikétől három évre,

HASZONBÉRBE KIADÓ.

Értekezhetni Gróf Bethlen Bélával, Bethlenben.

AZ ÉPÍTŐ NAGYKÖZÖNSÉG ÉPÍTŐMESTEREK ÉS FAKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

Mindennemű épületfát, deszkát, léczet, zsindelyt, sodrony- és zsindelyszeget, épületvasalást

DEÉSEN, NIK FERENCZ

cégem alatti raktáromban a legnagyobb mennyiségben készletben tartok és a lehető legjútányosabb árszámítás mellett ajánlok.

Nik Ferencz.